

Sygn. akt III U 887/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Lucyna Oleszek

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy H. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o przeliczenie emerytury

na skutek odwołania H. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 4 lipca 2014 r., **znak:** (...)

o d d a l a odwołanie.

Sygn. akt III U 887/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 października 2014 r.

Decyzją z dnia 4 lipca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni H. M. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu powołano przepis art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w zw. z przepisami ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1097.), w którym stwierdzono, że ubezpieczonemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., który osiągnął wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet, może być obliczona emerytura w oparciu o zgromadzone na koncie składki na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji, o ile wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r. i kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego oraz nie pobierał wcześniej przyznanej emerytury choćby za jeden miesiąc.

Wnioskodawczyni nie spełnia tych warunków, stąd stwierdzono, że nadal będzie wypłacana jej emerytura ustalona decyzją z dnia 11 maja 2007 r.

Wnioskodawczyni H. M. w dniu 11 lipca 2014 r. złożyła odwołanie od tej decyzji, wnosząc o jej zmianę i ustalenie prawa do emerytury ustalonej na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu podała, że wbrew stanowisku organu rentowego spełnia wszystkie przesłanki do uzyskania takiej emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Podniesiono, że w sprawie wnioskodawczyni nie ma możliwości przeliczenia świadczenia emerytalnego na podstawie art. 26 w zw. z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wnioskodawczyni od 1 stycznia 1995 r. pobierała emeryturę o symbolu EW90, następnie z osiągnięciem wieku emerytalnego od 1 kwietnia 2007 r. nabyła prawo do emerytury o symbolu E1. Świadczenie to pobiera do chwili obecnej i zostało ono przyznane przed dniem 31 grudnia 2008 r. W tej sytuacji brak podstaw do zastosowania przepisu art. 55 powołanej ustawy.

Sąd Okręgowy w Przemyśle - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni H. M., urodzona (...), po raz pierwszy z wnioskiem emerytalnym, wystąpiła w dniu 12 grudnia 1994 r. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 16 grudnia 1994 r., znak (...) - 1/20/EW90 przyznano jej prawo do emerytury, od ustania zatrudnienia tj. od dnia 1 stycznia 1995 r. na podstawie rozporządzenia Ministra pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 stycznia 1990 r. w sprawie wcześniejszych emerytur dla pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładów pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 27). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tej emerytury ustalono na 141,33%. Do ustalenia wwpw przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1988 r. Ponadto do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 36 lat i 4 miesiące okresów składkowych.

Po nabyciu prawa do emerytury wcześniejszej wnioskodawczyni kontynuowała zatrudnienie u doczasowego pracodawcy. W Przedsiębiorstwie (...)

w J. była zatrudniona jako specjalistka w wymiarze 1/2 etatu: w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 1997 r. oraz od 15 kwietnia do 31 grudnia 1998 r. Wobec zmiany stażu pracy, decyzjami z dnia 8 stycznia 1998 r. i 5 stycznia 1999 r. organ rentowy przeliczał wysokość emerytury, ustalając wnioskodawczyni kolejno: 37 lat i 1 miesiąc okresów składkowych oraz 37 lat i 10 miesięcy okresów składkowych.

W dniu 22 września 2006 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie wysokości emerytury m.in. od nowych zarobków uzyskanych po przyznaniu emerytury, dołączając Zaświadczenie Rp-7 z dnia 1 czerwca 2006 r. Decyzją z dnia 27 września 2006 r. (...) Oddział w R. przeliczył wysokość emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tej emerytury ustalono na 141,65%. Do ustalenia wwpw przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 12.12.1994 r.
- decyzja emerytalna z dnia 16.12.1994 r.
- świadectwa pracy z dnia 31.12.1997 r., 30.12.1998 r.
- decyzje przeliczeniowe z dnia 8.01.1998 r., 5.01.1999 r.

- wniosek o przeliczenie wysokości emerytury z dnia 22.09.2006 r.
- Zaświadczenie Rp-7 z dnia 1.06.2006 r.
- decyzja przeliczeniowa z dnia 27.09.2006 r.

Następnie w dniu 25 kwietnia 2007 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego wraz z Zaświadczeniem, że w okresie od 1 lutego 2006 r. do 31 marca 2007 r. pozostawała w zatrudnieniu w Zakładzie Produkcyjno-Usługowym (...) w J.. Decyzją z dnia 11 maja 2007 r. znak (...) -1/01/E1 na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury, począwszy od dnia 1 kwietnia 2007 r. tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tej emerytury ustalono na 141,65%, a do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 39 lat okresów składkowych.

W dniu 14 grudnia 2010 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury, dołączając Zaświadczenie Rp-7 z dnia 17 listopada 2010 r. Decyzją z dnia 17 grudnia 2010 r. (...) Oddział w R. przeliczył wysokość emerytury. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tej emerytury ustalono ponownie na 141,65%. Przy czym podstawę wymiaru obliczono przez pomnożenie wppw przez wyższą kwotę bazową tj. 717,16 zł.

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek emerytalny z dnia 25.04.2007 r.
- decyzja emerytalna z dnia 11.05.2007 r.
- wniosek o przeliczenie wysokości emerytury z dnia 14.12.2010 r.
- Zaświadczenie Rp-7 z dnia 17.11.2010 r.
- decyzja przeliczeniowa z dnia 17.12.2010 r.

W dniu 23 czerwca 2014 r. wnioskodawczyni H. M. złożyła wniosek o przyznanie emerytury w związku z udowodnieniem 30 miesięcy ubezpieczenia po przyznaniu wcześniejszej emerytury. Decyzją z dnia 30 czerwca 2014 r. organ rentowy, na podstawie przepisów art. 53 ust. 2 pkt 3 i 4 w zw. z art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, odmówił jej prawa do przeliczenia wysokości emerytury.

W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że wysokość emerytury dla osoby, która jest już uprawniona do emerytury, ustala się z uwzględnieniem 24% aktualnej kwoty bazowej, pod warunkiem, że co najmniej 30 miesięczny okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu przypada w całości po przyznaniu emerytury bezpośrednio poprzedzającej przyznawaną obecnie emeryturę. Ponieważ wnioskodawczyni prawo do emerytury, na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, nabyła na mocy decyzji z dnia 11 maja 2007 r., to brak podstaw do przeliczenia świadczenia.

Z kolei w dniu 26 czerwca 2014 r. wnioskodawczyni złożyła wniosek o przeliczenie emerytury według nowych zasad tj. z kapitału początkowego i zgromadzonych składek na koncie emerytalnym po osiągnięciu wieku emerytalnego. Rozpoznając ten wniosek organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 4 lipca 2014 r. znak (...).

Dowód: 1. Akta organu rentowego:

- wniosek o przeliczenie wysokości emerytury z dnia 23.06.2014 r. i 26.06.2014 r.

- decyzje odmowne z dnia 30.06.2014 r. i 4.07.2014 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni H. M. jest niezasadne.

Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 tej ustawy.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadza się wyłącznie do wykładni przepisu art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wobec uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie II UZP 4/13 bezsporne jest, że dla niektórych osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. istnieje możliwość obliczenia emerytury według kapitałowych zasad określonych w art. 25 i 26 ustawy emerytalnej. Sąd Najwyższy przyjął, że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą. (Stanowisko wyrażone w przywołanej uchwale podzielone zostało w wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 10 lipca 2013 r., II UK 424/12, z dnia 7 listopada 2013 r., II UK 143/12 oraz z dnia 9 września 2013 r., II UK 23/13 (LEX nr 1375193).

Data 31 grudnia 2008 r. nie jest obojętna w kontekście obowiązujących regulacji emerytalnych, skoro nowy sposób wyliczania emerytury został wprowadzony od 1 stycznia 2009 r. Ustawodawca wprowadził bowiem co do zasady, emerytury obliczane

w wysokości „kapitałowej” dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. (art. 24-26 ustawy), ponieważ istotny składnik niezbędny do obliczenia ich wysokości, jakim jest kapitał początkowy, ustalano obligatoryjnie jedynie dla wymienionej kategorii ubezpieczonych (urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. - art. 173 ust. 1 ustawy). Ponadto z art. 183 ustawy emerytalnej w stosunku do ubezpieczonych urodzonych później (po 31 grudnia 1948 r.) wynika „stopniowalność” obliczania wysokości należnych im emerytur ustalanych w ściśle ustawowo wskazanych proporcjach, wymagających ich obliczenia zarówno według dotychczasowych zasad na podstawie art. 53, jak i według „nowych” zasad wyliczanych metodą „kapitałową” (art. 26), jeżeli ubezpieczeni urodzeni po 31 grudnia 1948 r. osiągnęli lub osiągną wiek uprawniający do emerytury w ciągu (okresie) lat kalendarzowych 2009-2013.

Istotne w sprawie jest też to, że stosownie do art. 194d ustawy o emeryturach

i rentach z FUS, jeżeli z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury wystąpi emeryt, któremu to świadczenie obliczono zgodnie z art. 53, wysokość emerytury oblicza się na nowo zgodnie z tym przepisem, tj. według dotychczasowych zasad.

Przepis art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako regulacja szczególna wymaga wykładni ścisłej, uzależnionej wyraźnie od wystąpienia przez ubezpieczonego

z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., który - co do zasady - nie może być rozumiany jako wniosek zmierzający do innego celu niż przyznanie po raz pierwszy emerytury na podstawie art. 27 ustawy. W szczególności wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy nie może być rozumiany jako wniosek o przeliczenie, ponowne przyznanie tego samego świadczenia lub wniosek o ponowne obliczenie wysokości przyznanej emerytury na podstawie tego przepisu (art. 27 ustawy) według nowych zasad, jeżeli wcześniej wysokość emerytury

(przyznanej na wniosek złożony przed 31 grudnia 2008 r.) została obliczona według dotychczasowych zasad na podstawie art. 27 w związku z art. 53 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r. II UK 143/13).

Wnioskodawczyni H. M. nie spełniła wszystkich warunków określonych w art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Bezsporne jest, że urodziła się przed dniem 1 stycznia 1949 r. Osiągnęła też powszechny wiek emerytalny - 60 lat (20 grudnia 2000 r.) oraz kontynuowała ubezpieczenie społeczne po przyznaniu emerytury (po 1 kwietnia 2007 r.). Równocześnie wniosek o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym złożyła w dniu 25 kwietnia 2007 r. i od tego czasu ma przyznane i pobiera świadczenie emerytalne, które jej ustalono w miejsce wcześniejszej emerytury. Ta okoliczność powoduje, że w tym przypadku brak przesłanki w postaci złożenia wniosku o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r.

Wbrew stanowisku wnioskodawczyni jej ostatni wniosek z dnia 26 czerwca 2014 r., jak też wcześniejszy wniosek z dnia 14 grudnia 2010 r. nie są wnioskami o przyznanie emerytury. Są to odpowiednio wnioski o ponowne ustalenie prawa do emerytury oraz

o przeliczenie wysokości emerytury. Wystąpienie przez wnioskodawczynię z wnioskiem emerytalnym w 2007 r. oraz uzyskanie prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym przed

31 grudnia 2008 r. uniemożliwia jej skorzystanie z obliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Na marginesie Sąd zauważa, że dodatkowym warunkiem uzasadniającym skorzystanie z tej wyjątkowej regulacji jest wykazanie, że emerytura obliczona według nowych zasad (art. 26 w związku z art. 55) jest wyższa od tej obliczonej dotychczas (art. 27 w związku z art. 53). Sąd pominął ustalenie w tym zakresie z uwagi na brak przesłanki w postaci złożenia wniosku o emeryturę po 31 grudnia 2008 r.

Mając to na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz w oparciu o powołane wyżej przepisy prawa, orzeczono o oddaleniu odwołania.